

Βραδιάμηνη ομιλία Βαρθολομαίου για την Μοναχία

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

Στην

ανεκτίμητη πνευματική –και όχι μόνο- προσφορά της Μοναστικής Πολιτείας του Άθω αναφέρθηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος μιλώντας ενώπιον των Ηγουμένων και των Αντιπροσώπων των Ιερών Μονών του Αγίου Όρους στην πανηγυρική Διπλή Ιερά Σύναξη. Παράλληλα, ο Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας μιλώντας ως Επίσκοπος του Αγίου Όρους αναφέρθηκε και σε αλλά χρονίζοντα και φλέγοντα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ιερός τόπος του Άθω.

Μετά την Πατριαρχική Θεία Λειτουργία, το μνημόσυνο για τους κεκοιμημένους Πατέρες και τη Λιτανεία τη εικόνας της Παναγίας «Άξιον εστί», ο Οικουμενικός Πατριάρχης, οι Αρχιερείς, οι Ηγούμενοι, η Ιερά Επιστασία και οι Αντιπρόσωποι των Μονών ανήλθαν στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ιεράς Κοινότητας.

Ο Ηγούμενος της Μονής Διονυσίου Αρχιμανδρίτης Πέτρος προσφώνησε τον Προκαθήμενο της Ορθοδοξίας, αναφερόμενος στη σπουδαιότητα του σημερινού γεγονότος παραθέτοντας και σχετικές ιστορικές πηγές. Ιδιαίτερως ο Ηγούμενος εξέφρασε την υποχρέωση του Αγίου Όρους προς την Μητέρα Εκκλησία, το Οικουμενικό Πατριαρχείο, για την καθοριστικής σημασίας συμβολή του Πατριαρχείου για την κατοχύρωση των δικαιών του Αγίου Όρους και της

απαλλαγής από τον κίνδυνο της διεθνοποιήσεως και υπαγωγής κατά το έτος 1913 και ανέφερε ότι στο σεπτό πρόσωπο του Πατριάρχη και σήμερα το Άγιο Όρος βλέπει τον «μετά Θεόν σύμμαχον και προασπιστήν των τιμών συμφερόντων αυτού».

Κατόπιν ο Αρχιγραμματέας της Ιεράς Κοινότητας Αρχιμ. Θεόφιλος ανέγνωσε το πρακτικό της ιστορικής σύναξης του 1913 και το σχετικό κείμενο του Ιερού Ψηφίσματος και τα ονόματα των υπογραφάντων Ηγουμένων και Αντιπροσώπων.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην αντιφώνηση του έκανε ιδιαίτερη αναφορά στους αγώνες των -τότε- Πατέρων και ότι η Μητέρα Εκκλησία και ο ίδιος προσωπικώς έχει την πρόθεση πάντοτε να υπερασπίζεται το Άγιον Όρος σε κάθε αγώνα του.

Μιλώντας ως Επίσκοπος του Αγίου Όρους επέστησε την προσοχή των Πατέρων να εμμένουν στην παράδοση που χάραξαν οι πνευματικοί προπάτορές τους που μνημονεύθηκαν σήμερα και να μην επηρεάζονται από εξωγενείς παράγοντες και κυρίως από την εκκοσμίκευση.

Το Εσφιγμενικό πρόβλημα

Στη βαρυσήμαντη ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης έκανε ονομαστική αναφορά στο ζήτημα της Μονής Εσφιγμένου. «Είναι γνωστόν εις πάντας το εκκρεμές από ετών ζήτημα της αντικανονικής και σχισματικής «αδελφότητος», «παρασυναγωγής» ορθότερον, η οποία, παρανομούσα και καταπατούσα το θείον και το ισχύον κοσμικόν δίκαιον, ήτοι τους θείους και ιερούς Κανόνας και το Σύνταγμα και τους νόμους του Ελληνικού Κράτους, έχει καταλάβει το οικοδόμημα εις τον οποίον εστεγάζετο η Ιερά Βασιλική, Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή του Εσφιγμένου. Η Ιερά Κοινότης, η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, αι δικαστικά και πολιτικά αρχαί της Ελλάδος, μετά καθυστέρησιν και ακηδίαν πολλών ετών, υπαιτιότητα όλων, έχομεν δώσει, μετά μακράν προεργασία, την πρέπουσαν κανονικήν εκκλησιαστικήν λύσιν, αποτειχίσαντες των θριγκίων της Εκκλησίας τους αμετανοήτως εν σχίσματι καταληψίας «μοναχούς», παραδώσαντες αυτούς εις ανάθεμα, μέχρις ότου ανανήψωσι και μετανοήσωσιν» ανέφερε χαρακτηριστικά απευθύνοντας έκκληση προς «πάντας, όπως εγκύψωμεν εις το θέμα τούτο μετά έτι μεγαλυτέρας προσοχής και υπευθυνότητος, ίνα μη υπάρξουν ανεπιθύμητοι ευρύτεραι εξελίξεις, ουχί μόνον επί ολεθρίω διασυρμώ παγκοσμίως του Αγίου Όρους αλλά και κυρίως σχετιζομένας προς την συνέχισιν εν ασφαλεία, κατ' άνθρωπον ομιλούντες, αυτής ταύτης της ασκητικής και πνευματικής εν νομιμότητι πορείας αυτού. Λέγομεν ταύτα, προβληματιζόμενοι έτι περισσότερο και εκ του φαινομένου της επιλεκτικής τηρήσεως της νομιμότητος υπό των εντεταλμένων και τεταγμένων εις την

διασφάλισιν της τάξεως κρατικών οργάνων. Επιστώμεν επί του προκειμένου την προσοχήν πάντων, ίνα μη έχωμεν αναρχικάς εκφάνσεις, ως αι προ δύο περίπου μηνών, «δια ροπάλων και ξύλων» και συγχρόνων τεχνικών «όπλων», προσελθόντων έξωθεν της θείας ταύτης παρεμβολής, ίνα «συλλάβωσι τον Ιησούν», «κακοποιούντες» Αυτόν, δηλαδή, κατ αναλογίαν, το αμώμητον κανονικόν σώμα του Αγίου Όρους».

Ακολουθεί η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου

Ο Μ Ι Λ Ι Α

ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Κ. Κ. Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΕΔΙΣ

(Καρυαί, 16 Ὀκτωβρίου 2013)

Ιερώτατοι Ἄγιοι Ἀδελφοί,

Οσιώτατοι Πατέρες, οι τε Καθηγούμενοι και οι Αντιπρόσωποι των Είκοσιν Ιερών Βασιλικών, Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Μονών του Αγίου Όρους,

Εξοχώτατε κύριε Διοικητά,

Η ευγνώμων μνήμη είναι ευγενές καθήκον παντός προηγμένου πνευματικώς προσώπου. Ανακαλεί εις την ύπαρξιν τα παρωχημένα γεγονότα και τα απελθόντα πρόσωπα. Προκαλεί την αναπόλησιν της ιστορίας και καθιστά ολβίους τους έχοντας εν εγρηγόρω συνειδήσει την μάθησιν αυτής και τους την εξ αυτής διδαχήν οικειοποιουμένους.

Η Αγία Ορθόδοξος Εκκλησία μας επανειλημμένως και πολλαπλώς κατά την πνευματικήν της πορείαν, την εν τω κόσμω σωτηριώδη στρατείαν της, μνημονεύει ανθρώπων και γεγονότων. Τιμά μνήμας Αγίων, εορτάζει επετείους θαυμάτων. Υπομιμνήσκει μνήμας γεγονότων, ως της απελευθερώσεως, της διασώσεως εκ του μεγάλου σεισμού, των εγκαινίων και άλλων. Ανακαλεί εις την ύπαρξιν εν τω παρόντι χρόνω πρόσωπα και καταστάσεις προϋπάρξαντα• άλλα προσενεγκόντα υπηρεσίαν και διακονίαν• άλλα αρετήν• άλλα υποστάντα διωγμούς και αδικίας• έτερα μάστιγας και πειρασμούς εν τη προασπίσει των οσίων και των ιερών• άλλα καταξιωθέντα με οσιότητα, αγιότητα και μοναδικότητα. Ενώνει, η Εκκλησία, το παρελθόν μετά του παρόντος και προοιωνίζεται το μέλλον. Αποκαλύπτει την ενότητα της ζωής και την πορείαν του κόσμου. Το Ἄγιον Ὄρος, εξ ετέρου, επί μίαν και πλέον χιλιετίαν, καθ ήμέραν βιοι το Θαύμα της Κυρίας Θεοτόκου.

Όλοι οι πεφωτισμένοι λαοί περί πολλού έχουν την γνώσιν της ιστορίας των. Η Εκκλησία μας διασώζει από την λήθην την Πρόνοιαν του Θεού δια τον κόσμον και, ούτως ειπείν, καθιστά ταυτόχρονον και σύγχρονον βίωμα ημών το παρελθόν και το μέλλον εν τω παρόντι.

Σήμερον αναμιμνησκόμεθα γεγονότων συμβάντων προ εκατόν ετών. Την τρίτην Οκτωβρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού δεκάτου τρίτου έτους οι αντιπρόσωποι των είκοσι κυριάρχων Ιερών Μονών του Αγίου Όρους, έχοντες την σύμφωνον γνώμην πάντων των μοναχών αυτού, επήφισαν ενώπιον της εφεστίου Ιεράς Εικόνας του «Άξιόν εστι» το Ιερόν Ψήφισμα δια του οποίου διεκήρυξαν, ως γνωστόν, τοις εγγύς και τοις μακράν, τοις φίλοις και μη, τη οικουμένη απάση, ότι η κοινότης των μοναχών «αποκρούει εντόνως ως ολεθρίαν δια την περαιτέρω εξέλιξιν του μοναχικού βίου εν Αγίω Όρει την ιδέαν της διεθνο-ποιήσεως, η ουδετεροποιήσεως, η συγκυριαρχίας, η συμπροστασίας, η όπως άλλως ήθελέ τις ονομάσει την τάσιν της πολιτικής εκμεταλλεύσεως του Ιερού Τόπου ημών, θεωρεί δε το ιερόν έδαφος του Αγίου Όρους αναποσπάστως ηνωμένον μετά του όλου εδάφους του Ελληνικού Βασιλείου» (τότε, και νυν Ελληνικής Δημοκρατίας) και «ικετεύει το σεπτόν Οικουμενικόν Πατριαρχείον όπως δια της εγκύρου παρεμβάσεώς του σώση τον Άγιον Τόπον τούτον από παντός κινδύνου τείνοντος εις την αλλοίωσιν του Αγιορειτικού καθεστώτος» (Βλ. Ε και Η παραγράφους του Ιερού Ψηφίσματος, Εν Θεσσαλονίκη 1913, σσ.6-7).

Η Υπεραγία Θεοτόκος, η Έφορος, η Προστάτις και Γερόντισσα και Πορταίτισσα του Αγίου τούτου Τόπου, ηυδόκησε να επευλογήση την απόφασιν ταύτην των Πατέρων και σήμερον εορτάζομεν την εκατοστήν επέτειον του ανωτέρω Ψηφίσματος. Κατά το διάστημα τούτο ο Άθως διήλθε «σκοτίαν» εν αναμονή της «πρωΐας». Πολλάκις «σκότος έχων ταις φρεσί», σκότος απορίας, συνεχώς ιερούργει και ελιτάνευε το Σώμα του Κυρίου Ιησού και ελάμβανε ζωήν και «τοις οθονίοις και τω σουδαρίω», τω ιερώ αντιμηνσίω της Μητρός Εκκλησίας, την Ανάστασιν καθημερινώς «ετεκμαίρετο», μιμνησκόμενος βιωματικώς και εμπειρικώς «της περί τούτου Γραφής». Βεβαίως κρίσεις και κρίσεις, περιστάσεις και περιπτώσεις του βίου και ανάγκαι πολλάί βιοτικάί και μη, και επιβουλαί και αμφισβητήσεις αντιμετωπίσθησαν επιτυχώς, αν και με πολλές κατά καιρούς θυσίας, μέχρι και του μαρτυρίου ενίοτε υπέρ της πίστεως και των οσίων και ιερών της Ορθοδοξίας και του Γένους. Ακόμη και αυτή η επιβίωσις και η ταυτότης του Αγίου Όρους, λόγω βεβαίως και της μειώσεως του αριθμού των μοναχών μετά το έτος 1913, ηπειλήθησαν. Χάριτι όμως Θεού και ταις πρεσβείαις της εφόρου και προστάτιδος αυτού Κυρίας Θεοτόκου, ο Ιερός Τόπος προσείλκυσεν άλλους, νέους, μορφωμένους, με ήθος και πνεύμα, μαθητεύσαντας επί μακρόν πλησίον σεβασμίων

γερόντων, και ήδη αι Ιεραί Μοναί σχεδόν πάσαι είναι σήμερον εις ικανοποιητικόν βαθμόν επηνδρωμένοι και το Όρος ακμάζει πνευματικώς και «μαρτυρεί τη αληθεία» (πρβλ. Ιωάν.ε , 33-34).

Τα των Αγιορειτών Πατέρων, λοιπόν, «δάκρυα ου μάτην χείνται θερμώς• ιδού γαρ κατηξίωται το Άγιον Όρος, και διδασκόντων Αγγέλων, της όψεως» της Αναστάσεως• «αλλ έτι πρόσγεια φρονεί, οία» οικούμενον υπ ανθρώπων του πνεύματος, φερόντων και ανθρωπίνην ασθένειαν και αδυναμίαν.

***

Ιδού, αδελφοί και πατέρες, εορτάζομεν, η Μήτηρ Εκκλησία και η κληρουχία αύτη της Κυρίας Θεοτόκου και της Κωνσταντινουπόλεως, από κοινού «μόνοι προς μόνους», επέτειον ιστορικήν, αναστάσιμον, θα ελέγομεν αιώνιον. Θα έδει δε και ωφείλαμεν ασφαλώς να εδοκιμάζομεν αποκλειστικήν χαράν και ευφροσύνην, ως εκείνην την οποίαν εν μια ψυχή και καρδιά εδοκιμάσαμεν προ ολίγου εν τω Ιερώ Θυσιαστηρίω, τη Αγία Τραπέζη του Πρωτάτου «επί τη μεταλήψει των αχράντων και ζωοποιών μυστηρίων» του Κυρίου. Ο περιβάλλων ημάς κόσμος και τα νέφη επί της παγκοσμίου σκηνής και τα αναφυόμενα προβλήματα εμποδίζουν να έχωμεν και εξωτερικώς την χαράν ην βιούμεν εσωτερικώς εν τη αεννάω προσπαθεία ημών οι επίγειοι να «φθάσωμεν» και να προσκυνήσωμεν «τον Άφθαστον» και την «άφθαστον» Παναγίαν Μητέρα Του, την Θεοτόκον, και να ίδωμεν το Πρόσωπόν Του «καθώς εστι», «άγιος Κύριος Ιησούς, εις δόξαν Θεού Πατρός».

***

Αδελφοί και Πατέρες,

Η μνήμη και η τιμή μιας επετείου αποτελεί γεγονός χαροποιόν, αλλά συγχρόνως και ηχηράν ευκαιρίαν και αφορμήν περισυλλογής, «από κοινού αναμέτρησιν του αγώνος», διαπίστωσιν κατά Θεόν προόδων αλλά και κατ άνθρωπον αδυναμιών και προβλημάτων. Διο και απευθυνόμεθα προς υμάς άνευ περιστροφών, ως πατήρ προς τέκνα, εν πνεύματι και αληθεία, εν ειλικρινεία και εντιμότητι, και προβαίνομεν εις ωρισμένας διαπιστώσεις και πατρικάς οφειλετικές προτροπάς «ενώπιος ενωπίω», ει και είχομεν αποφασίσει ίνα διέλθωμεν την «στιγμήν» ταύτην της ιστορικής επετείου εν προσευχή, περισυλλογή και κυρίως εν σιγή.

Κρίνομεν όμως χρέος του Πατριάρχου και πνευματικού σας Πατρός, την υπόμνησιν, εν πρώτοις, προς εαυτούς και προς αλλήλους χαρακτηριστικού αποσπάσματος της εγκυκλίου της Ιεράς Κοινότητος της 24ης Σεπτεμβρίου 1913 προς τας είκοσιν Ιεράς Μονάς του Αγίου Όρους, η οποία προφητικώς: «έρριπτε τον περί όλων κύβον» περί τιμωρίας «αμειλίκτως, συνωδά τοις ιεροίς κανόσι και τοις

καθεστῶσι του Ιερού ημών Τόπου, πάντων των αποπειρωμένων την ανατροπήν του προαιωνίου ημών καθεστώτος τούτου μοναχών» και εν συγκινήσει βαθεία καταθέτομεν φόρον ευγνωμοσύνης και τιμής προς τους Αγιορείτας εκείνους, τους απλούς και εναρέτους, τους οσίους και δικαίους, των οποίων «η ιερά συγκίνησις εκορυφώθη αφ ὅτου οι σεβασμιώτατοι Προϊστάμενοι και Καθηγούμενοι ήρξαντο βάλλοντες μετανοίας ενώπιον της Σεπτής Εικόνας της Θεοτόκου, ην και ησπάζοντο εξαιτούμενοι την συναντίληψιν αυτής υπέρ της ευοδώσεως του θείου αυτών έργου, της απελευθερώσεως δηλονούν του Ιερού αυτής περιβόλου από της δουλείας των αλλοφύλων και είτα υπέγραφον το Ιερόν Ψήφισμα ποιούντες έτι άπαξ το σημείον του τιμίου σταυρού πριν η λάβωσιν ανά χείρας τον κάλαμον προς υπογραφήν...». Ούτοι υπήσχοντο ενώπιον Αυτής (της Εικόνας) και του κόσμου παντός ότι «ο ιερός τόπος θα διατηρηθή από τούδε μέχρι της συντελείας των αιώνων αδούλωτος...», απεκήρυττον «εντόνως ως ολέθρου φορέα την ιδέαν της ουδετεροποιήσεως η συγκυριαρχίας...», και εκήρυττον «αμετακλήτως την ένωσιν του Αγίου Όρους μετά της Μητρός Ελλάδος», υπογραψάντων πάντων εν ίση προθυμία το Ψήφισμα, πλην των εκπροσώπων της Ιεράς Μονής Αγίου Παντελεήμονος «επιφυλαχθέντων ίνα ερωτήσωσι την γνώμη της Μονής αυτών».

Το Άγιον Όρος «απεξεδέχετο τότε την σωτηρίαν» αυτού «από των εγκύρων ενεργειών και πράξεων» της Μητρός αυτού Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, η οποία πάντοτε, αλλά και κατά τον διαρρεύσαντα αιώνα, υπήρξεν η κατά το μέτρον του ευλογητού, κειμένη αυτή εισέτι «εν αιχμαλωσία» και εν περιστατικάς ανάγκαις τον αγώνα τον καλόν και την οικουμενικήν μαρτυρίαν αγωνιζομένη, υπήρξε, λέγομεν, η κηδεμών, προστάτις και στοργική περιστερά δια τον ιερόν τούτον τόπον.

Διο και εν ευγνωμοσύνη και δοξολογία του Ονόματος του Κυρίου επαινούμεν τον αγώνα, ευλογούμεν τα έργα, υποκλινόμεθα προ της αγιότητος του τόπου και των αιδίδμων εκείνων προπατόρων και πατέρων υμών και ημών και προ της ασκήσεως και της αγνής καρδιακής προσευχής, της αναπεμπομένης «εν εσπέρα και πρωί και μεσημβρία, εν ημέρα νυκτί και πάση ώρα και εν παντί καιρώ» ενώπιον της πανσέπτου Εικόνας της Θεομήτορος εις τα απειράριθμα σκηνώματα της δόξης και της χάριτος, υπό των μυρίων μοναχών, των ζώντων και των κεκοιμημένων, οι οποίοι ηγίασαν και αγιάζουν την ζωήν και τον τόπον.

Συν τη ευχαριστία όμως, ομιλούντες «ενώπιος ενωπίω», επαναλαμβάνομεν, οφείλομεν να επισημάνωμεν και αδυναμίας τινάς και προβλήματα, πολλάκις προερχόμενα και δημιουργούμενα εξ επηρείας του αντικειμένου, του μισούντος τον κόσμον και πειράζοντος και αυτούς τους «αποταξαμένους» τον κόσμον, και τους απειράστους ακόμη αγίους.

***

Ατυχώς, αδελφοί, νέα προβλήματα προκύπτουν και ενίοτε η επίλυσις αυτών χρονίζει υπερβολικώς. Είναι γνωστόν εις πάντας το εκκρεμές από ετών ζήτημα της αντικανονικής και σχισματικής «αδελφότητος», «παρασυναγωγής» ορθότερον, η οποία, παρανομούσα και καταπατούσα το θείον και το ισχύον κοσμικόν δίκαιον, ήτοι τους θείους και ιερούς Κανόνας και το Σύνταγμα και τους νόμους του Ελληνικού Κράτους, έχει καταλάβει το οικοδόμημα εις τον οποίον εστεγάζετο η Ιερά Βασιλική, Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή του Εσφιγμένου. Η Ιερά Κοινότης, η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, αι δικαστικά και πολιτικά αρχαί της Ελλάδος, μετά καθυστέρησιν και ακηδίαν πολλών ετών, υπαιτιότητι όλων, έχομεν δώσει, μετά μακράν προεργασίαν, την πρέπουσαν κανονικήν εκκλησιαστικήν λύσιν, αποτειχίσαντες των θριγκίων της Εκκλησίας τους αμετανοήτως εν σχίσματι καταληψίας «μοναχούς», παραδώσαντες αυτούς εις ανάθεμα, μέχρις ότου ανανήψωσι και μετανοήσωσιν. Η προκριθείσα δε κανονική αδελφότης της Ιεράς Μονής ταύτης συνεκροτήθη και ελειτούργησε μέχρι προ ημερών ικανοποιητικώς υπό την ηγουμενίαν του κατά πάντα αξίου, αγαθού και πλήρους πραότητος και αγάπης και μόλις προ δωδεκαήμερου εκδημήσαντος αιφνιδίως προς Κύριον πατρός Χρυσοστόμου Κατσουλιέρη, του αληθώς άραντος τον «σταυρόν» αυτού και τηρήσαντος πιστώς και αφωσιωμένως την εις ην εκλήθη υπό της Μητρός Εκκλησίας και της Αγιορειτικής Κοινότητος «ιεράν κλήσιν» και αποστολήν. Δεν είναι ασφαλώς η στιγμή της αποτιμήσεως της προσφοράς του. Άλλωστε, είναι γνωστή και καταγεγραμμένη εις τας δέλτους των αγιορειτών αλλά και των πολλών πνευματικών αυτού τέκνων, και ιδία της απορφανισθείσης ολιγομελούς μεν, δυναμικής δε, αδελφότητός του. Είη η μνήμη αυτού αιωνία. Κύριος αναπαύσαι την ψυχήν αυτού.

Συν τη κατ άνθρωπον λύπη, ιδιαιτέραν χαράν δοκιμάζομεν επί τη εκλογή ως διαδόχου αυτού, του Οσιολογιωτάτου Ιερομονάχου π. Βαρθολομαίου, του οποίου ευλογούμεν τας απαρχάς του «σταδίου» και του «αγώνος» και συγχαίροντες, δεόμεθα, ευχόμεθα και προσδοκώμεν ότι μετά των περί αυτόν αδελφών θα συνεχίσουν επί της ίδιας γραμμής την εμπιστευθείσαν τη «μικρά αδελφότητι», τω «μικρώ ποιμνίω», εκκλησιαστικήν και αγιορειτικήν «παρακαταθήκην»,

στοιχούντες τω ζώντι παραδείγματι του κοιμηθέντος και αναπαυομένου εν Κυρίω πνευματικού αυτών πατρός αιμνήστου Χρυσοστόμου.

Δυστυχώς, όμως το οικοδομικόν συγκρότημα της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου, ούτε ακόμη και το ελάχιστον αναμενόμενον, δηλαδή το κτήριο του Αντιπροσωπείου αυτής εν Καρυαίς, παρά τας παναγιορειτικές, του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Ελληνικής Δικαιοσύνης αποφάσεις, δεν έχει αποδοθή εις την κανονικήν αδελφότητα της Μονής. Και εν τούτω ευθύνας υπέχουν πάντες οι κωλυσιεργούντες εις την υλοποίησιν επί σειράν ετών των ειλημμένων αποφάσεων εκκλησιαστικών, αγιορειτικών και της Ελληνικής Δικαιοσύνης, επί περιφρονήσει μεν των θεσμίων του ιερού τόπου και των ιερών κανόνων και καταπατήσει αυτού τούτου του Καταστατικού Χάρτου, επιβραβεύσει δε, ούτως ειπείν, της αντικανονικότητος και της επιδιωκομένης αναρχίας και εν τω αμολύντω τούτω τόπω της Παρθένου, τω τόπω της αγνείας και τής ιεράς ασκήσεως. Καλούμεν τους πάντας, όπως εγκύψωμεν εις το θέμα τούτο μετά έτι μεγαλυτέρας προσοχής και υπευθυνότητος, ίνα μη υπάρξουν ανεπιθύμητοι ευρύτεραι εξελίξεις, ουχί μόνον επί ολεθρίω διασυρμώ παγκοσμίως του Αγίου Όρους αλλά και κυρίως εξελίξεις σχετιζόμεναι προς την συνέχισιν εν ασφαλεία, κατ' άνθρωπον ομιλούντες, αυτής ταύτης της ασκητικής και πνευματικής εν νομιμότητι πορείας αυτού. Λέγομεν ταύτα, προβληματιζόμενοι έτι περισσότερο και εκ του φαινομένου της επιλεκτικής τηρήσεως της νομιμότητος υπό των εντεταλμένων και τεταγμένων εις την διασφάλισιν της τάξεως κρατικών οργάνων. Επιστώμεν επί του προκειμένου την προσοχήν πάντων, ίνα μη έχωμεν αναρχικάς εκφάνσεις, ως αι προ δύο περίπου μηνών, «δια ροπάλων και ξύλων» και συγχρόνων τεχνικών «όπλων», προσελθόντων έξωθεν της θείας ταύτης παρεμβολής, ίνα «συλλάβωσι τον Ιησούν», «κακοποιούντες» Αυτόν, δηλαδή, κατ' αναλογίαν, το αμώμητον κανονικόν σώμα του Αγίου Όρους.

***

Πέραν όμως του χρονίζοντος και φλέγοντος εσφιγμενιτικού ζητήματος με τας παραμέτρους αυτού και επί της ασφαλείας του Ιερού Τόπου, επί του οποίου, επαναλαμβάνομεν, οφείλει να εγκύψη μετά της δεούσης σοβαρότητος και υπευθυνότητος το Ιερόν Αγιορειτικόν Σώμα εν τω συνόλω αυτού και πάντες οι εμπλεκόμενοι παράγοντες, μάλιστα η οφείλουσα ίνα τηρή τα τεθεσπισμένα και τας λαμβανομένας αποφάσεις έντιμος Ελληνική Πολιτεία, έτερον λυπηρόν πρόβλημα, εξελισσόμενον, παρά τας ας έλαβε περί του αντιθέτου η Μήτηρ Εκκλησία διαβεβαιώσεις, και λαμβάνον, ως ανεκοινώθη κατ' αύτάς, δυσμενή τροπήν, είναι το, δια της εις δίκην παραπομπής, δια εκ προθέσεως πράξεις «κακουργηματικής» βαρύτητος, καθηγουμένου εκ των πρώτων Ιερών Μονών του Αγίου Όρους και

μοναχού συνεργάτου αυτού, ως δημοσιεύεται και διαπομπεύεται δια των μέσων ενημερώσεως πανελληνίως και παγκοσμίως ο ιερός ούτος τόπος της Υπεραγίας Θεοτόκου, ο χώρος ούτος της νυχθημέρου προσευχής και της ασκήσεως. Το γεγονός ελύπησε την Μητέρα Εκκλησίαν και την προβληματίζει, επιδείξασαν μέχρι σήμερον ανοχήν και σύνεσιν. Οι ειρημένοι, κατά το κατηγορητήριον παραπεμπτικόν βούλευμα, εκινήθησαν αξιοποιίνως εις πολυπράγμονας πρωτοβουλίας και ενεργείας πέραν και επί υπερβάσει των μοναχικών καθηκόντων αυτών, δια τα οποία εγκατελείψατε οι τον τόπον της Θεομήτορος οικούντες τον κόσμον και τα του κόσμου. Ο διασυρμός τον οποίον υφίσταται ο Ιερός Τόπος εξ αιτίας των, επί σειράν ετών, είναι μέγας. Η τροπή της υποθέσεως, ανεξαρτήτως της εκβάσεως της επικειμένης δίκης, διδάσκει ότι δεν είναι πρόπον να εγκαταλείπουν οι μοναχοί την μοναχικήν άσκησιν και να επιδίδωνται εις έργα κοινωνικής αποστολής, δια την πραγματοποίησιν των οποίων καταλληλότεροι είναι οι λαϊκοί και η εν τω κόσμω στρατευομένη Εκκλησία.

Φαίνεται, ότι ο πειρασμός της εκκοσμικεύσεως προσβάλλει και τινας των Αγιορειτών αδελφών και πρέπει να τονισθή και να επισημαίνηται συνεχώς και επανειλημμένως η διαφορετική αποστολή του μοναχού ίνα μη μετατρέπηται ούτος από ανθρώπου προσευχής και αφιερώσεως εις απλούν κοινωνικόν εργάτην η - όπερ χείρον- και επιχειρηματίαν.

Εις τας ακοάς και εις την αντίληψιν ημών και της Μητρος Εκκλησίας περιέρχονται και άλλαι ουχί σύμφωνοι προς την αποστολήν των μοναχών καταστάσεις, δια τας οποίας λυπούμεθα και ως ο Πατριάρχης σας και πνευματικός σας πατήρ, κυρίως όμως διότι διασύρεται εν τοις έθνεσι το άγιον όνομα και η αποστολή του περιβλέπτου Όρους τούτου της αρετής. «Ουκ εν υμίν ούτω», αδελφοί και πατέρες, ίνα ομιλήσωμεν «εν ενί ευαγγελικώ λόγω». Δαμάσωμεν τας αδυναμίας ημών. Στώμεν καλώς, στώμεν μετά φόβου, ενώπιον του ιερού μυστηρίου της μοναχικής κλήσεως και ασκήσεως και ζωής, και μάλιστα της Αγιορειτικής, την οποίαν εφύλαξαν αδιαλώβητον οι αιώνες.

Μη λησμονήτε, Αγιορείται πατέρες, ότι «ηγοράσθητε τιμής» (πρβλ. Α Κορ. ς , 20), ότι είσθε «αξία πνεύματος». Και αι αξίαι αι πνευματικάί, δεν αγοράζονται, δεν χαρίζονται, μόνον φυλάσσονται. Πέριξ ημών ρίπτονται και κυκλοφορούν συνθήματα πρόχειρα, παγίδες λέξεων, έμμετροι λόγοι, οι οποίοι φθείρουν κάθε υψηλήν έννοιαν και ευθυναίνουν ιερώτατα ιδεώδη. Ημείς κρίνομεν μείζονα πάσης τιμής, την «τιμήν του τετιμημημένου» (Ματθ. κζ , 9), ήτοι το κατ έξοχήν «άθλημα» και τον «σκοπόν» και «στόχον» του Αγίου Όρους και της Ορθοδόξου Μοναχικής ασκήσεως.

Ενθυμηθώμεν, αδελφοί, επικαίρως τας υποσχέσεις ας έκαστος «καθωμολόγησεν

ενώπιον πολλών μαρτύρων» και του πανταχού παρόντος Κυρίου, περιβαλλόμενος το ιερόν μέγα αγγελικόν μοναχικόν σχήμα, το οποίον φέρει κάθε μεγαλόσχημος αγιορείτης επί του στήθους εν «νυκτί και ημέρα», ήτοι τα «στίγματα» του Χριστού, «και σταυρούται και νεκρούται τω κόσμω» «δια της τελειοτάτης αποταγής...»• απετάξασθε γαρ «την κενήν απάτην του βίου τούτου», «...γονεύσιν, αδελφοίς...συγγενείαις, εταιρείαις, φίλοις, συνήθεσι, τοις εν κόσμω θορύβοις, φροντίσι, κτήσεσιν, υπάρξεσι, τη κενή και ματαία ηδονή και δόξη.....», και ητοιμάσθητε «προς αγώνας πνευματικούς, προς εγκράτειαν σαρκός, προς κάθαρσιν ψυχής, προς πτωχείαν ευτελή, προς πένθος αγαθόν, προς πάντα τα λυπηρά και επίπονα της χαροποιού ζωής• «και γαρ», ω μοναχέ, και πεινάσαι έχεις, και διψήσαι, και γυμνητεύσαι... και πολλοίς άλλοις περιαχθήναι λυπηροίς, οίς η κατά Θεόν ζωή χαρακτηρίζεται». Άλλωστε, κατά την ιεράν εκείνην στιγμήν της μοναχικής μεγαλοσχήμου ενδύσεως, δεν ψάλλεται και καθομολογείται: «που εστιν η του κόσμου προσπάθεια; που εστιν η των προσκαίρων φαντασία; ουκ ιδού ταύτα βλέπομεν γην και σποδόν; τι ουν κοπιώμεν εις μάτην; τι δε ουκ αρνούμεθα τον κόσμον, και ακολουθούμεν τω κράζοντι• ο θέλων πορευθήναι οπίσω μου, αναλαβέτω τον σταυρόν μου, και ζωήν κληρονομήσει αιώνιον» (Μέγα Ευχολόγιον, Ακολουθία μεγάλου σχήματος, ευχαί και Αντίφωνον Γ);

***

Παρ ὅλας ὁμως τας μεμονωμένας αυτάς τάσεις εκκοσμικεύσεως και τας σχετικὰς πτώσεις ωρισμένων μοναχών, και ατυχώς και εκ των ταχθέντων εις το είναι αυτούς «οδηγούς» των πολλών, το Άγιον Όρος, κατά τον διαρρεύσαντα αιώνα, εξεπλήρωσε την αποστολήν του και ανέδειξεν αληθώς αγίους μοναστάς, ως οι συμβαλόντες εις την κατάρτισιν του προ εκατονταετίας Ψηφίσματος. Μνημονεύομεν ὁμως και συγχρόνων πνευματικῶν μορφών του Όρους τούτου, οίτινες προβάλλουν και καταξιώνουν εις τας ημέρας μας τον ορθόδοξον μοναχισμόν, επώνυμοι και κυρίως ανώνυμοι μορφαί, προσενέγκασαι και προσφέρουσαι δια του βίου, της πολιτείας, του παραδείγματος και της γραφής των οικοδομήν και διακονίαν ζωής και μαρτυρίας. Ως αληθώς «τους εν Άθω πατέρας και αγγέλους εν σώματι, ομολογητάς και οσίους, ιεράρχας και μάρτυρας... τιμήσωμεν η του Όρους πληθύς, μιμούμενοι αυτών τας αρετάς».

Το Όρος εβοήθησε δια των προσευχών και δεήσεων του τον λαόν του Θεού εις τον πνευματικόν αγώνα του και εξήλθε σώον, ει και τετραυματισμένον και μεμωλωπισμένον, από διαφόρους κρίσεις, κοσμικὰς και πνευματικὰς, μερικαί των οποίων εξακολουθούν να είναι εν ενεργεία, ενώ άλλαι ελησμονήθησαν.

***

Πέραν των ανωτέρω καιρίων και λυπηρών -υφίστανται ασφαλώς και άλλα

αθορύβως και επιτυχώς καθημερινώς αντιμετωπιζόμενα υπό της Ιεράς Κοινότητος και των κυριάρχων Ιερών Μονών-, ζητήματα, όμως και άλλα μερικά των οποίων δεν εύρον εισέτι την λύσιν των.

Θέμα σοβαρόν, το οποίον κατά την τελευταίαν τριακονταετίαν και πλέον, απασχολεί τον Ιερόν τούτον Τόπον και το οποίον δεν φαίνεται να ευρίσκη την πρέπουσαν λύσιν, είναι το θέμα του ελέγχου των εγκαταβιώσεων εις αυτόν, κυρίως των αλλοδαπών ομοδόξων και των αλλοεθνών την καταγωγήν. Η μη σύμπτωσις περί της δοτέας λύσεως οφείλεται εν μέρει εις την διαφορετικήν σκοπιάν από της οποίας θεωρείται το ζήτημα και, εν μέρει, εις τας διαφορετικάς αρχάς, αι οποίαι πρυτανεύουν κατά την προσπάθειαν επιλύσεως αυτού.

Ημείς φρονούμεν, ότι το Άγιον Όρος πρέπει να διαφυλάξη την ασφάλειαν και την ελευθερίαν του, ως και τον αμιγώς Ορθόδοξον Χριστιανικόν χαρακτήρα του ως τόπου ασκήσεως και προσευχής, και ουδέν έτερον. Δεν πρέπει επίσης να γίνη το Όρος το Άγιον τόπος συγκεντρώσεως προσώπων εμπορουμένων υπό εθνοφυλετικών αντιλήψεων, τα οποία θα επεθύμουν να καταστήσουν τον Ιερόν τούτον Τόπον κέντρον εθνοφυλετικών ανταγωνισμών και συγκρούσεων. Πρέπει να παραμείνη τόπος ησυχαστικός, όπου λατρεύεται ο Θεός υπό πάντων των μοναχών και των προσκυνητών χωρίς τοπικιστικάς προτιμήσεις και συσπειρώσεις.

Κατά τον Καταστατικόν Χάρτην του Αγίου Όρους και την ερμηνείαν αυτού υπό του ανωτάτου διοικητικού δικαστηρίου της Ελλάδος, του γνωστού εις όλους Συμβουλίου της Επικρατείας, δια να γίνη τις δεκτός εις το Άγιον Όρος προς εγκαταβίωσιν δέον να δοθή έγκρισις υπό του Επισκόπου αυτού, ήτοι του Οικουμενικού Πατριάρχου, λαμβάνοντος ασφαλώς υπ όψιν τας σχετικές πληροφορίας των αρμοδίων αρχών του Ελληνικού Κράτους, δεδομένου ότι πας κειρόμενος εν Αγίω Όρει μοναχός αποκτά αυτοδικαίως την ελληνικήν υπηκοότητα και δι αύτῆς την ιδιότητα του ευρωπαϊού πολίτου. Παρά ταύτα, δια νεωτέρας εξελίξεως (1998), η Ελληνική Πολιτεία απειποιήθη το δικαίωμά της να ελέγχη αυτή το ποιόν των προσερχομένων προς εγκαταβίωσιν εις το Άγιον Όρος και ανέθεσε την αρμοδιότητα ταύτην εις τους μοναχούς, οι οποίοι, ως εκ τούτου, πρέπει με αίσθημα μεγάλης ευθύνης να εξετάζουν την ειλικρίνειαν και την καταλληλότητα των επιζητούντων κουράν. Πιθανώς δε, είναι υποχρεωτικός ο κρατικός έλεγχος εκείνων οι οποίοι εκ της αλλοδαπής θέλουν να καρούν μοναχοί εις το Άγιον Όρος, διότι δι αύτοῦ καθίστανται πολίται της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, και ως εκ τούτου αυτή έχει το δικαίωμα να ερευνήση αν πληρούν τας αναγκαίας προϋποθέσεις.

Περί των θεμάτων τούτων διεξήχθησαν πολλάί συζητήσεις και υφίστανται ογκώδεις φάκελλοι παρ ὑμῖν και παρ ἡμῖν. Το Ιερόν Ψήφισμα της Ιεράς Κοινότητος του 1913 προεκάλεσεν εις την ημετέραν Μετριότητα την αναφοράν εις το πρόβλημα τούτο• το περιεχόμενον του Ψηφίσματος και τα εκπεμπόμενα δι

αὐτοῦ διαχρονικά μηνύματα, προελθόντα ἐξ ἐμπειρίας καὶ σοφίας αἰώνων τῶν ἀγιορειτῶν πατέρων, δέον νὰ παραδειγματίσουν πάντας ὑμᾶς, τοὺς ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου οἰκούντας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔχουσιν καθ' ἡμᾶς λόγον ἐντίμον Ἑλληνικὴν Πολιτείαν. Ἡμεῖς ἀπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας προετρεψάμεθα, ἐνουθετήσαμεν, ἠξιώσαμεν, ἀπηυθύνθημεν πρὸς πάντας ἐγγράφως καὶ προφορικῶς, ἐκρούσαμεν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ταυτότητα καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ὁρους, προσδοκῶμεν δε καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἴδωμεν ὄχι μόνον τὴν παρελθούσαν σήμερον, ἀλλὰ κυρίως τὴν ἐρχομένην αὐρίον, ὡς προεῖδε καὶ ἀπεφάσισε καθοριστικῶς πρὸ αἰῶνος ἀκριβῶς σύσσωμον καὶ ομόφωνον τὸ Ὅρος τούτο τῆς δόξης Κυρίου. Τα πρᾶγματα τοῦ κόσμου τούτου παρέρχονται, ὁμῶς ἡ «ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα». Ἡ παράδοσις καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ταυτότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους δέον νὰ μείνη ἡ αὐτή, ὡς διεσώθη ἀλώβητος εἰς καιροὺς δυσκολωτέρους, μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μὴ οδηγούμεν ἡμεῖς διὰ τῆς βιοτῆς καὶ τῶν ἐνεργειῶν μας εἰς «ἐγκατάλειψιν» τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, ὡς ἐπηγγείλατο κατὰ τὴν παράδοσιν. Ἄπαγε τῆς βλασφημίας!

***

Ἐσχάτως ἀπησχόλησαν τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ δύο ἄλλα ζητήματα:

Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ φημολογηθεῖσα πρόθεσις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ καταργήσῃ τὸ πρὸ τριακονταετίας καὶ πλέον ἰδρυθέν ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ Πρωθυπουργοῦ Κωνσταντίνου Καραμανλῆ Κέντρον Διαφυλάξεως Ἀγιορειτικῆς Κληρονομίας (τὸ γνωστὸν ΚΕΔΑΚ), ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ ἐδόθησαν ὑποσχέσεις, τῆ ἀμέσῳ ἀντιδράσει καὶ ταῖς συντόνοις ἐνεργείαις τῆς Ἀγιορειτικῆς Κοινότητος, ὅτι δὲν θὰ καταργηθῆ, ὅπερ λίαν εὐοίωνον καὶ εὐχάριστον, διότι γνωρίζομεν τὸ ἐπιτελεσθέν ὑπ' αὐτοῦ χρήσιμον καὶ πολυμερές ἔργον ἐν τῇ ἀνακαινίσει καὶ συντηρήσει ἱερῶν σκηνωμάτων τοῦ Ἄθωνος. Ἐπαινοῦμεν τὴν εὐαισθησίαν τῆς Ἱεράς Κοινότητος καὶ εὐχαριστοῦμεν τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήσει διότι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κατάργησις θεσμῶν ἐπωφελῶν καὶ κατηξιωμένων, ὡς τοῦ ΚΕΔΑΚ, δημιουργεῖ μείζονα ζημίαν τοῦ προσδοκωμένου τυχόν οφέλους.

Τὸ δεύτερον εἶναι ἡ διατήρησις τῆς εὐνοϊκῆς φορολογικῆς μεταχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Μέχρι τούδε δὲν εἶναι γνωστὸν εἴαν ἐλήφθη νομοθετικὴ πρόνοια διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ φορολογικοῦ καθεστώτος τοῦ Ἱεροῦ τούτου Τόπου. Ἀπλῶς πληροφοροῦμεθα ἐξωδίκως ἐν τῇ Μητρί Ἐκκλησίᾳ τὰς ἐντόνους καὶ ἀγωνιώδεις ἐν προκειμένῳ προσπάθειαις τῆς ὀρισθείσης Ἀγιορειτικῆς Επιτροπῆς καὶ ὅτι ἐδόθησαν ὑποσχέσεις ὅτι θὰ ἀντιμετωπισθῆ τὸ πρόβλημα εὐνοϊκῶς διὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος. Σημειωτέον, ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ὅτι ὁ Ἱερός Ἄθως, πέραν τῆς ἀνυπολογίστου καὶ ἀνεκτιμήτου πνευματικῆς προσφοράς καὶ διακονίας καὶ μαρτυρίας αὐτοῦ, ἐδώρησεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ὡς ἐπράξε καὶ τὸ

Οικουμενικόν Πατριαρχείον, το πλείστον της κτηματικής αυτού περιουσίας προς αποκατάστασιν των εκ Μικράς Ασίας προσφύγων και ότι παρέχει δωρεάν φιλοξενίαν εις τους πολυαρίθμους επισκέπτας αυτού. Καταργηθείσης δε της προεγκρίσεως της εισόδου των αλλοδαπών εις αυτό, ούτοι εισέρχονται και φιλοξενούνται εις μεγάλους αριθμούς εν αυτώ. Κρίνομεν δικαίαν και επιβλεβλημένην την αντιμετώπισιν μετά της δεούσης ευαισθησίας του ζωτικού δια το Όρος και δια την επιβίωσιν και απρόσκοπτον συνέχισιν της μαρτυρίας αυτού ζητήματος τούτου.

Οσιώτατοι Πατέρες,

Η ημετέρα Μετριότης παρακολοθεί μετά μείζονος ενδιαφέροντος και αγρύπνου μερίμνης τα ζωτικά θέματα, μεταξύ των οποίων το φορολογικόν, τα οποία απασχολούν τον Ιερόν Τόπον και χρήζουν αμέσου επιλύσεως δια την ανεμπόδιστον συνέχισιν της επιβιώσεως και της πνευματικής πορείας αυτού. Επί των θεμάτων τούτων είναι δεδομένη η στήριξις της Μητρός Εκκλησίας, οφειλετικώς μεριμνώσης δια την διαφύλαξιν και προστασίαν του προνομιακού καθεστώτος του Αγίου Όρους, συνταγματικώς εγγυημένου και κατοχυρωθέντος αμέσως μετά την εορταζομένην επέτειον. Ασφαλώς, είναι γνωστόν τοις πάσι το αρχαίον τούτο προνομιακόν καθεστώς του Ιερού Τόπου και τα εξ αυτού απορρέοντα προνόμια αυτού, δοθέντα υπό των ευσεβών Βυζαντινών Αυτοκρατόρων και σεπτών Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως, προϋπήρχον δε του Ελληνικού Κράτους, το οποίον δέον, ανεξαρτήτως περιστάσεων, να διασφαλίζη και να ενισχύη ταύτα, κατά το δυνατόν.

Εις πάντα τα απασχολούνται υμάς και τον Ιερόν Τόπον θέματα, τα οποία αφορούν εις την διατήρησιν και ενίσχυσιν του πνευματικού, ησυχαστικού, αρχιτεκτονικού και περιβαλλοντικού πλούτου του Αγίου Όρους, ευρισκόμεθα παρά το πλευρόν υμών και έχομεν δια προνοίας τας ανάγκας, τας δυσκολίας και τα υφιστάμενα προβλήματα, τα οποία θα ηδύναντο ίσως να επιλυθούν και κατοχυρωθούν, ως και τα φορολογικά προνόμια, δια της διαδικασίας της συνταγματικής επιταγής. Ειλικρινώς πάντως διαβεβαιούμεθα υμάς ότι επιθυμούμεν να βοηθήσωμεν εις την πρόοδον του Αγίου Όρους. Δεν θέλομεν να επιβάλωμέν τι το νεωτερικόν εις την ζωήν αυτού. Αντιθέτως, ολοκαρδίως θέλομεν να παραμείνη τούτο πιστόν εις την γραμμήν των Πατέρων. Προσευχόμενον, λατρεύον τω Θεώ και αγιάζον τους εν αυτώ ασκουμένους και το πλήρωμα της Εκκλησίας και τον κόσμον όλον. Προς τούτο, πρέπει να επικρατή ειρήνη, ομοφωνία, αλληλοκατανόησις και ενότης πνεύματος. Οφείλομεν να αισθανώμεθα ηνωμένοι μεταξύ μας και μετά του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού κατά τον λόγον Αυτού «ίνα ώσιν εν» οι εις Αυτόν πιστεύοντες, ίνα ο κόσμος πιστεύση εις την παρά του Θεού αποστολήν Αυτού. Δεν

είναι δυνατόν να απολαύσωμεν χαράν και ειρήνην όταν διχογνωμώμεν και αντιπαρατασσώμεθα προς αλλήλους.

Η έκφρασις διαφορετικής γνώμης επί τινος θέματος είναι ενίοτε αναπόφευκτος, εις ουδεμίαν όμως περίπτωσιν πρέπει η διαφωνία μας να μας διαιρή εις αντίπαλα στρατόπεδα. Δια της ταπεινώσεως, δια της αλληλοκατανοήσεως, δια της αγάπης, δια της ειλικρινούς αναζητήσεως του ευαρέστου εις τον Θεόν και τελείου θελήματος Αυτού θα φθάνωμεν εις ομόφωνον απόφασιν περί εκάστου θέματος και θα έχωμεν ευλογίαν και χάριν και προστασίαν. «Τούτο μάλιστα εστι χάρις, το μη διαιρήσθαι, αλλ' ἐφ' ἐνὶ κείσθαι θεμελίω», κατά τον Θεῖον Χρυσόστομον (Εἰς Α Κοριν. Η , Ρ.Γ. 61,72).

Αδελφοί και φίλοι πατέρες,

Κατακλείομεν με τους λόγους του Χρυσορρήμονος Πατρός: «αεί ημίν», εις το Ὅρος τούτο το Ἅγιόν, «εστιν εορτή... Αεί Πάσχα δυνάμεθα επιτελείν... ου καιρός ποιεί εορτήν, αλλά συνειδός καθαρόν... ο δε συνειδός έχων αγαθόν και πράξεις τοιαύτας, αεί εορτάζειν δύναται» (Εἰς την αγίαν Πεντηκοστήν Α , Ρ.Γ. 50,454-455). Σήμερον πανηγυρίζομεν ιστορικήν ημέραν, ημέραν αναστάσεως Κυρίου. Ελάβομεν «φως εκ Φωτός». Είδομεν Φως, τον ως Θεόν εκ τάφου Αναστάντα και ημάς αναστήσαντα Χριστόν, «την ολόφωτον Χάριν», ου βλεφάροις, αλλά καρδίας πόθω πεπιστευκότες, διο και εβιώσαμεν προ εκατονταετίας και βιούμεν «επ' ἐσχάτων των χρόνων» το Θαύμα.

Και εν ενί στόματι και μια καρδία, οι Αγιορείται, οι αεί ζώντες, βιολογικώς και οι απ' αἰῶνος εν Κυρίῳ αναπαυόμενοι, προσερχόμεθα εις τα οστεοφυλάκια των Ιερών Μονών και κελλίων, ως ποτε ο αγαθός εκείνος αγιορείτης μοναχός την ημέραν του Πάσχα προς τα «γυμνά οστά» της Μονής του, και προσφθεγγόμεθα τοις πάσι «Χριστός Ανέστη», και ακούομεν ως εύγλωπτον και άρρητον τον αντίλαλόν των και πάσης της Αγιορειτικής κτίσεως «αληθώς Ανέστη». Και όντως αληθώς ανέστη και έχομεν «δείπνον ξένον έτοιμον εν γη».

Ευχαριστούμεν δε επί πάσι τη Κυρία του Περιβολίου τούτου και εις αυτήν εν εκτενεί δεήσει το παραδίδομεν «καθώς αυτό ην και εστι και έσται εις τον αιώνα», μέλποντες και σήμερα το επίκαιρον μεγαλυνάριον της εορτής του Αντίπασχα: «Σε την φαεινήν λαμπάδα και Μητέρα του Φωτός την αρίζηλον δόξαν και ανωτέραν πάντων των ποιημάτων εν ύμνοις μεγαλύνομεν» και δοξάζομεν και προσκυνούμεν ως «άξιόν εστιν ως αληθώς». Αμήν.

Ακολουθεί η προσφώνηση του Καθηγουμένου της Ι.Μονής Διονυσίου του Αγίου Όρους Πέτρου

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΠΑΝ/ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ Ι. Μ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΔΙΠΛΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΑΞΙΝ

τῆς Τετάρτης 3ης Ὀκτωβρίου 2013

Παναγιώτατε και θεοφρούρητε Δέσποτα,

Σύμπας ο Αγιορειτικός κόσμος κατά το παρόν Σωτήριον Ἔτος 2013 εορτάζει την Εκατοστήν Επέτειον από της υπογραφῆς του Ιερού Ψηφίσματος, της ενώσεως του Αγίου Όρους μετά της Ελλάδος, και ευλογεί το ευλογητόν όνομα του Πανοικτίρμονος Θεού δια την ευδοκίαν Αυτού. Συνεκάλεσε δε καθηκόντως την Υμετέραν Παναγιότητα, εις το κλίμα της Εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας ης και ανήκει κανονικώς ο Ιερός ημών Τόπος, εις την χαράν αυτού· την χαράν της ως άνω Επετείου ήτις αποτελεί σημαντικώτατον σταθμόν εις την ιστορίαν του Αγιωνύμου Όρους. Το προ ολίγου αναγνωσθέν Ιερόν Ψήφισμα Παναγιώτατε Δέσποτα, υπήρξε απόρροια της αγωνίας και του μηνύματος των προ ημών Πατέρων, όπως συνεχισθή αναλλοίωτος η ισχύς «του αυτοδιοικήτου μοναστηριακού πολιτεύματος του Αγίου Όρους υπό την πνευματικήν δικαιοδοσίαν του Οικουμενικού Πατριάρχου», παραλλήλως προς την αναγνώρισιν εις το τότε Ελληνικόν Βασίλειον και μόνον, του δικαιώματος της πολιτικής προστασίας του Αγίου Όρους. Προσέτι απέκρουε εντόνως την τάσιν της πολιτικής εκμεταλλεύσεως του Όρους ως ολεθρίαν δια το μέλλον του Αγιορειτικού Μοναχισμού.

Η βαθυτάτη συγκίνησις και η χαρά και αγαλλίασις των Αγιορειτών Πατέρων «επί τω ιστορικώ και ευφροσύνω γεγονότι της απελευθερώσεως του Ιερού ημών Τόπου εκ των δεσμών της δουλείας» εν έτει 1912, εξεφράσθη συν τοις άλλοις και δι' ολοσφραγίστου υπό των Είκοσι Ιερών Μονών γράμματος προς την Αυτού Μεγαλειότητα τον Βασιλέα της Ελλάδος Γεώργιον τον Α , εις το οποίον εξεφράζετο η συγκίνησις και ανέκφραστος χαρά, μετά συναισθήματος βαθυτάτης ευγνωμοσύνης, συγκλονίζουσα τας καρδιάς των ταπεινών Μοναχών του Ιερού ημών Τόπου επί τη ευτυχεί και γενναία νίκη του κραταιού ελληνικού Στόλου και Στρατού δια μυριονέκρων μαχών, «του οποίου ... εστήθη επί των δειράδων της Μακεδονίας, της Ηπείρου και των νήσων του Αρχιπελάγους από περάτων έως περάτων βωμός ελευθερίας, και ανεπετάσθη η εθνική σημαία αποδοθέντος του στενάζοντος Ελληνισμού εις την Μητέρα Ελλάδα, υπό την θαλπωρήν της μητρικής

αγκάλης της οποίας αναπνέομεν ήδη την ζείδωρον αύραν της ελευθερίας».

Την ιεράν συγκίνησιν δια την εκπλήρωσιν των προαιωνίων πόθων πολλών γενεών Αγιορειτών Πατέρων, μετέφερον μέχρι τας ημέρας μας παλαιοί Γέροντες. Παλαιός αγιορείτης, υπερεκατοντούτης, ανέφερον μετά συγκινήσεως ότι η ευτυχεστέρα ημέρα της ζωής του ήτο ότε είδε την ελληνικήν σημαίαν κυματίζουσαν εις τον Ι. Ναόν του Πρωτάτου και ήκουσε τας χαρμοσύνους καμπάνας αυτού επί τη απελευθερώσει του Ι. ημών Τόπου.

Ωστόσο, τον αρχικόν ενθουσιασμόν των Αγιορειτών Πατέρων δια την εκπλήρωσιν των προαιωνίων πόθων των, διεδέχθη αγών τιτάνιος και πολυμέτωπος δια την διαφύλαξιν του ιδιοτύπου αγιορειτικού καθεστώτος, τόσο εναντι της πολιτικής εκμεταλλεύσεως του Όρους υπό αντικρουομένων συμφερόντων και αλλοτρίων σκοπιμοτήτων των τότε Μεγάλων Δυνάμεων όσον και εναντι της γενικευθείσης λόγω των πολέμων ασυδοσίας επιχωρίων τινών αλλά και της αγνοίας των υπηρεσιών και των δημοσίων λειτουργών του τότε Ελληνικού Κράτους.

Υπ' αυτάς τας συνθήκας, το Άγιον Όρος, μετά την κατάπαυσιν του πολέμου, εισέρχεται εις την νεωτέραν φάσιν της ιστορίας του. Ενόψει της προετοιμασίας της Συνθήκης Ειρήνης, η προς τούτο συγκληθείσα Πρεσβευτική Διάσκεψις του Λονδίνου ανεκήρυξε την 18ην Ιανουαρίου 1913 το Άγιον Όρος Άθω ως Δημοκρατίαν ανεξάρτητον, ουδετέραν και αυτόνομον υπό την προστασίαν πασών των ορθοδόξων Βαλκανικών Βασιλείων, ενώ τον Μάρτιον του 1913 εμφανίζεται και η Ρωσσία διεκδικούσα το αναλογούν αυτή μερίδιον προστασίας (εντός εισαγωγικών) του Αγίου Όρους, πληροφορία δε εξ Αθηνών ανέφερον ότι η Ρωσσική πρότασις εγένετο ευμενώς δεκτή εις την Ελλάδα».

Η αντίδρασις των Αγιορειτών υπήρξεν άμεσος και έντονος, καθόσον δια του προωθουμένου τούτου σχεδίου εκινδύνευε να καταλυθή το απ' αιώνων αυτοδιοίκητον καθεστώς του Αγίου Όρους. Η διαμαρτυρία εξεφράσθη δια τηλεγραφημάτων κατ' αρχήν και είτα δι' Υπομνήματος προς τους Υπουργούς των Εξωτερικών και τους εν Λονδίνω Πρεσβευτάς των Μεγάλων Δυνάμεων. «Μετά θλίψεως», αναφέρεται εις το αγιορειτικόν Υπόμνημα, «επληροφορήθημεν ότι μελετάται παρά των Μεγάλων Δυνάμεων και της εν Λονδίνω Πρεσβευτικής Συνδιασκέψεως πρότασις όπως η χερσόνησος του Αγίου Όρους Άθω, μετά των εν Μακεδονία, Θράκη, Ελλησπόντω, Προποντίδι και ταις νήσοις του Αιγαίου απεράντων κτημάτων των Αγιορειτικών Μονών, τεθή πολιτικώς υπό την προστασίαν των Ορθοδόξων Κρατών, άτινα θα διορίζωσιν επί τούτω ανά ένα αντιπρόσωπον αυτών και υπό την πνευματικήν δικαιοδοσίαν του Οικουμενικού Πατριάρχου. Εθλίβημεν δ' έτι περισσότερον, αυθεντικώς πληροφορηθέντες, ότι συντάσσεται ήδη παρά των Ορθοδόξων Κρατών ο νέος Οργανικός χάρτης της

εξωτερικής και εσωτερικής διοικήσεως της ιεράς ημών χερσονήσου!... Η τοιαύτη πανορθόδοξος διεθνοποίησης μέλλει αναποδράστως να καταστήση την χερσόνησον του Άθω και τας πολυαριθμούς κτήσεις των Ι. Μονών εν τω Αιγαίω, **στάδιον λαϊκών παθών και θέατρον πολιτικών βλέψεων και ανταγωνισμών**, εις ους κατ' ανάγκην θα μετάσχωσι και άλλα Μεγάλοι Δυνάμεις, αι αριθμούσαι εν Αγίω Όρει ικανούς ορθοδόξους υπηκόους και αυτή η Χώρα, εις ην ίσταται ο Οικουμενικός Πατριάρχης και βιούσι πολυάριθμοι αρχιερείς και εκατομμύρια ορθοδόξων Οθωμανών υπηκόων!». Εν τέλει δε του Υπομνήματος διεκηρύσσετε η βούλησις των αγιορειτών «να διατηρηθή απαραμείωτον το επί Ιερών Κανόνων, νόμων και θεσμών δημιουργηθέν αρχαίον καθεστώς και αποκρουσθή η ασύγγνωστος λαϊκή επέμβασις, αναγνωριζομένης υπό των Μεγάλων Δυνάμεων της ενώσεως ημών μετά της Ελλάδος, ήτις και στρατιωτικώς ήδη ανεκτήσατο την ημετέραν χερσόνησον και ήτις, ως ουδαμώς αμφιβάλλομεν, σεβασθήσεται τελείως την αρχαίαν αυτοδιοίκησιν και εκκλησιαστικήν ανεξαρτησίαν ημών».

Ο αγών των Αγιορειτών δεν σταμάτησε. Την 11ην Αυγούστου η Πρεσβευτική Συνεδιάσκεψις των Αντιπροσώπων των 6 Μεγάλων Δυνάμεων καθώρισε την διεθνή θέσιν του Αγίου Όρους ως «αυτόνομον, ουδετέραν και ανεξάρτητον Πολιτείαν», άφησε ωστόσο εκκρεμή τα ζητήματα της επικυριαρχίας και της συντάξεως Οργανικού Χάρτου. Ούτω, την 8ην Σεπτεμβρίου (ν.ημ.) του αυτού έτους 1913 η Ιερά Κοινότης απέστειλε δεύτερον Υπόμνημα προς τον Σερ Έδουαρδ Γκρέϋ, Πρόεδρον της εν Λονδίνω Συνδιασκέψεως των Πρεσβευτών, όπερ υπήρξεν ο πρόδρομος του Αγιορειτικού Ψηφίσματος της 3ης Οκτωβρίου 1913 και εκφράζει δια μίαν εισέτι φοράν την αντίθεσιν αυτής «εις την εκλαίκευσιν του Ιερού ημών Τόπου και την κατάργησιν του παναρχαίου καθεστώτος του επί χίλια έτη διέποντος τούτον».

Εκεί περιγράφεται το διοικητικόν σύστημα των Μοναστηριακών Αρχών, ο ρόλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου και η θέσις των πολιτικών αρχών της έως του 1912 κατακτητριάς χώρας ήτις «ουδέν δικαίωμα επεμβάσεως είχεν εν Αγίω Όρει, ου μάλιστα εσεβάσθη το αρχαίον της αυτοδιοικήσεως καθεστώς». Εν συνεχεία γίνεται αναφορά εις το ότι ενταύθα γίνονται δεκτοί «οι πάσης φυλής, ορθόδοξοι, ερχόμενοι ενταύθα» και τέλος ότι «οι Μοναχοί του Αγίου Όρους εξ οιασδήποτε χώρας και αν προέρχονται θα διατηρηθώσιν εν ταις εαυτών κτήσεσι και τοις πρόσθεν προνομίοις και θα απολαύωσιν άνευ εξαιρέσεως πλήρους ισότητος δικαίων και προνομίων».

Εις την προσπάθειαν των Αγιορειτών, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εστάθη μέγας αρωγός και προστάτης, η δε παρέμβασις αυτού προς την πρεσβευτικήν Διάσκεψιν υπήρξε καθοριστική. Ούτω τον Ιούνιον του 1913 απεστάλη εκ Φαναρίου

εν βαρυσήμαντον Υπόμνημα προς την πρεσβευτικήν Διάσκεψιν, εις το οποίον αποτυπώνεται εναργώς το προνομιακόν καθεστώς του Αγίου Όρους, το είδος των πολιτειακών σχέσεων μεταξύ Αγίου Όρους, Οικουμενικού Πατριαρχείου και της γείτονος χώρας, προτείνεται δε όπως η Ελλάς, παράσχη τας αυτάς ως και η γείτων χώρα εγγυήσεις.

«Το καθεστώς τούτο», αναφέρεται εις το Υπόμνημα του Πατριαρχείου, «ορισθέν πρώτον υπό Ιωάννου του Τσιμισκή τω 969, ανεπτύσσετο, ολοέν επεκτεινομένης της εξουσίας της μοναστηριακής συμπολιτείας, ούτως ώστε περιττή να καθίσταται πάσα κοσμική εξουσία επί του Αγίου Όρους· και τούτο, διότι η πολιτική και κοσμική εξουσία της μοναστηριακής συμπολιτείας εθεωρήθη ανέκαθεν ως εγγυήσις και εξασφάλισις της θρησκευτικής και πνευματικής ελευθερίας των μοναχών· διατελούντες δε ούτω απηλλαγμένοι πάσης έξωθεν ενοχλήσεως των κοσμικών αρχόντων και πάσης αυτών επηρείας να δύνανται μόνοι μόνω τω Θεώ να προσομιλώσι και να απολαύωσι της αγγελικής γαλήνης. ... Τοιούτον ον το καθεστώς εσεβάσθησαν επί μακρούς αιώνας οι αυτοκράτορες του Βυζαντίου, εσεβάσθησαν δε και αυτοί οι Τούρκοι, οι οποίοι μόλις τω 1869 εθέσπισαν τον θεσμόν του πολιτικού διοικητού εν Αγίω Όρει· πάντοτε δε η Ι. Σύναξις είχε το δικαίωμα ως εσωτερική αυτόνομος αρχή να αναφέρηται εις το υπουργείον των εξωτερικών, ον τρόπον έπραττε τότε και το Οικ. Πατριαρχείον.

Το καθεστώς τούτο ελλείπει ακριβεστέρου όρου προσέλαβε το όνομα τής *αυτονομίας*, ήτις ενταύθα έχει έννοιαν διάφορον της κοινώς εις την λέξιν ταύτην αποδιδομένης έννοίας· και ενώ αλλαχού η αυτονομία συνεπάγεται και την προσωπικήν ελευθερίαν των επί μέρους ατόμων, εν Αγίω Όρει, όπου η αυτονομία, ως ελέχθη, εδόθη προς τελειότεραν εφαρμογήν του ιδεώδους του μοναχικού βίου, απαιτεί την άρνησιν πάσης προσωπικής ελευθερίας· και τούτο, διότι οι μοναχοί του Αγίου Όρους, ων πρώτη ευχή είνε η της ευπειθείας και υποταγής, καθήκον έχουσι να παραιτώνται πάσης ελευθερίας.»

Εν τέλει δε του Υπομνήματος επισημαίνονται οι κίνδυνοι της προτάσεως περί υποκαταστάσεως της επί του Αγίου Όρους τουρκικής κυριαρχίας δια κυριαρχίας διεθνούς:

«Εκ τοιαύτης συγκυριαρχίας πλην άλλων θα προκύψη και τούτο το κακόν, ότι αι Μοναί θα υφίστανται τον αντίκτυπον των διαφωνιών και των αντιθέτων βλέψεων των συνδιαφερομένων κυβερνήσεων· το δε Άγιον Όρος θα αποβή εστία ερίδων και διενέξεων φυλετικών και οι μοναχοί επηρεαζόμενοι έξωθεν θα αφήσωσι την εμπρέπουσαν τω μοναχικώ βίω γαλήνην και θεωρίαν του θείου και θα παραδοθώσιν εις εσωτερικούς σπαραγμούς. ... Το Άγιον Όρος διήνυσε βίον χιλιετή ακριβώς, διότι έμεινεν αμετάβλητον και ίνα διατηρηθή και εν τω μέλλοντι πρέπει

να παραμείνη άθικτον. Μόνον αφού εν τη κυριαρχία του Αγίου Όρους η Ελλάς αντεκατέστησε την Τουρκίαν πρέπει να ζητήσωμεν παρ' αυτής να παράσχη τας αυτάς ως και η Τουρκία εγγυήσεις. Το δε Πατριαρχείον θα φροντίζη, όπως μηδέ η ελαχίστη μεταβολή επέλθη εις το πανάρχαιον τούτο καθεστώς».

Το μοναδικόν και ιστορικόν όθεν γεγονός της υπογραφής υπό των Καθηγουμένων και αντιπροσώπων των είκοσι Κυριάρχων Βασιλικών, Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Μονών του Αγίου Όρους, ενώπιον της Θαυματουργού και Χαριτοβρύτου Εικόνας της Θεοτόκου «Άξιόν Εστιν» του ψηφίσματος της ενώσεως αυτού μετά της ελευθέρας Ελλάδος συνορτάζοντες μετά της Υμετέρας προσκυνητής και θεοφρουρήτου Παναγιότητος του Πανσεβάστου Αυθέντου και Δεσπότου ημών εκφράζομεν εν τω Προσώπω Υμών συν τοις άλλοις και την θερμήν ευχαριστίαν προς την ποτνίαν Μητέρα ημών Εκκλησίαν της Κωνσταντινουπόλεως κατά την συνήθη έκφρασιν του μακαριστού προκατόχου ημών Γέροντος Γαβριήλ του Διονυσιάτου, δια την στοργικήν μέριμναν, πρόνοιαν και προστασίαν προς το Αγιώνυμον Όρος εν ταις ημέραις εκείναις, εν αις διήνυε τους τιτανίους εκείνους αγώνας αλλά και νυν ότε οσημέραι οι ανάλογοι αγώνες και αι προσπάθειαι εγγίζουσιν εις μέγεθος και έντασιν και αναλογίαν εκείνους. Ευχαριστούμεν όμως Παναγιώτατε, διότι εν τω ιλαρώ και πατρικώ Υμών βλέμματι, ατενίζομεν τον πλέον μετά Θεόν δυνατώτατον Προστάτην και θεματοφύλακα των ως άνω ιερών προνομίων του Αγίου Όρους, το οποίον ως και ημάς τους ταπεινούς οικήτορας αυτού, περιβάλλετε πάντοτε μετά πολλής πατρικής στοργής και ο επεσκέφθητε πλειστάκις όσον ουδείς των από αιώνων προκατόχων Υμών.

Σήμερον Παναγιώτατε, ουσιαστικώς συνήχθημεν, προεξάρχοντος Υμών, ίνα αποτείσωμεν φόρον τιμής προς τους Πνευματικούς ημών γεννήτορας, και ποιούμεν μνημόσυνον υπέρ της αναπαύσεως των μακαρίων αυτών ψυχών, ανθ' ων ηγωνίσθησαν και περιεθρίγκωσαν τα έκπαλαι προνόμια και τα τίμια συμφέροντα του Ιερού ημών Τόπου. Ων «αναθεωρούντες την έκβασιν της αναστροφής και την πίστιν», την ευθυκρισίαν, την διορατικότητα, το ακραιφνές μοναχικόν φρόνημα, το γνήσιον και υγιές και μακράν εθνοφυλετισμών Πατριωτισμόν των και προ πάντων την μεταξύ αυτών φιλαδελφίαν, ομοψυχίαν και συλλογικότητα, εύχεσθε όπως γενόμεθα μιμηταί αυτών και άξιοι συνεχισταί της εκείνων μαρτυρίας. Εύχεσθε Παναγιώτατε επίσης, όπως και σήμερον το Άγιον Όρος «εξέλθη νικών και ίνα νικήση» εις τους κατά τους δυσχειμέρους τωρινούς καιρούς αγώνας αυτού, εις ους θεωρεί Υμάς τον πρώτον σύμμαχον και προασπιστήν μετά Θεόν και την Κυρίαν Θεοτόκον, ης ταις πρεσβείαις και ευχαίς Υμών αξιωθείημεν της Βασιλείας των Ουρανών εν Χριστώ Ιησού τω Κυρίω ημών, ω η δόξα και η τιμή και προσκύνησις εις τους αιώνας. Αμήν.

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

ΦΩ.ΤΟ: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Μεγάλη-Εκκλησία.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Μεγάλη-Εκκλησία.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

φ.Ω.Τ.Ο: Νικόλαος Μαγγίνας/Megali-Ekklesia.blogspot.gr

Άγιο Όρος των Νίκου Μαγγίνα και Αντώνη Τριανταφύλλου

Πηγή: amen.gr